

PLAN MOT KRÄNKANDE BEHANDLING 2024-2025

Krav på arbetet med aktiva åtgärder

Arbetet med aktiva åtgärder innebär att utbildningsanordnaren inom ramen för sin verksamhet ska bedriva ett förebyggande och främjande arbete genom att

- genomföra ett fortlöpande arbete i fyra steg (undersöka, analysera, åtgärda, utvärdera och följa upp).
- ta fram riktlinjer och rutiner mot diskriminering, kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier

Arbetet ska ske i samverkan med barn och elever, samt med anställda inom verksamheterna. Utbildningsanordnaren ska löpande dokumentera arbetet.

All personal ska ta del av och känna till de riktlinjer och rutiner, för att förebygga diskriminering, som skolan har kommit överens om.

Den som driver skolan ska se till att varje verksamhet (till exempel förskola eller skola): Arbetar målmedvetet för att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, sexualitet, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Skolan ska göra allt de kan för att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkningar. Varje år ska skolan upprätta en plan mot kränkande behandling och diskriminering som innehåller dels en översikt på det som behöver göras för att främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever, dels förebygga och förhindra trakasserier.

Reviderat 2024-12-04

INNEHÅLL

Utvärdering av fjolårets plan.....	3
Nya åtgärder 2024–2025.....	5
Elevråd/ fritidsråd.....	5
Insatser	5
Tryggare kapprum, omklädningsrum och toaletter	5
Styrda vuxenledda rastaktiviteter några gånger i veckan för att alla ska ha något att göra på raster och känna att de har någon att vara med.....	5
Förbereda elever inför raster med t.ex. rastkompis, förslag på aktiviteter och fånga upp att alla har något att göra. Påminna om överenskommelser som gäller ute på rasten.....	6
Insatser	7
Säkerställa att information om elevers olika behov av stöd under t.ex. rast når ut till all personal.....	7
Kartläggning 2024– 2025.....	7
Främjande insatser 2024-2025	8
Kön och könsöverskridande identitet	8
Sexuell läggning och sexualitet	9
Funktionsvariation.....	9
Etnisk tillhörighet	9
Främjande åtgärder 23/24	10
Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling	13
Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever	14
Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal.....	15
Rutiner för uppföljning.....	16
Begrepp	16
Diskriminering	16
Direkt diskriminering.....	16
Indirekt diskriminering	16
Trakasserier	16
Kränkande behandling	17
Sexuella trakasserier	17
Repressalier	17
Begrepp	17

Utvärdering av fjolårets plan

Planen har utvärderats av skolans personal och elever. Vid utvärderingen analyserade vi om åtgärderna i planen har blivit gjorda, hur resultatet blev och förslag på förbättringar till nästa års plan.

Förebyggande åtgärder 2023-2024

Det är fortfarande viss oro i kapprummen. Det blir trängsel vid ut och ingång vilket gör att det fortfarande behövs tillsyn vid ut- och ingång, för alla klasser. Ger en trygghet för alla elever samt möjlighet till hjälp för de yngre med av och påklädning om behov finns. Byte av vissa klassers kapprum har genomförts inför detta år.

Bra att hålla bara ett kapprum öppet vid öppning på fritids. Ger en bättre översikt över alla elever. Viktigt för säkerheten vid ev. brand.

Klasslärare möter upp vid ingången till klassrummet vid skolstart för att få en bra start på skoldagen. Alla elever ska känna sig sedda. Efter rast ansvarar rastvärdar för att alla elever kommer in vilket varit bra för att ge klasslärare som varit ute som rastvärd lite längre tid att hinna ta emot i klassrummet.

Mer tillsyn i omklädningsrum vid idrottslektioner har utökats vid behov. Toaletterna är menssäkrade, gäller även toaletten i omklädningsrummet för tjejer samt ytterligare en toalett vid matsalen.

Se över städrutiner på toaletterna i allmänhet. Prata mer med eleverna om hur vi lämnar lokaler ex. toaletter efter oss.

Elevråd/ fritidsråd har varit schemalagda 2g/termin. Vilket blivit en förbättring. En mall med frågor inför elevrådet finns färdigställt. På elevråden kan en utveckling vara att även fritidsfrågor tas upp för att förenkla för fritids som har svårt att få ihop den aktiviteten.

Elevrådet är delaktiga i de insatser som finns i planen men eleverna har inte någon direkt koppling och kunskap om planen. En insats som kommer genomföras i den nya planen.

Skolan arbetar med PAX-metoden i åk F-3 samt även till viss del i de äldre klasserna. Fritids har haft svårt att jobba med Pax eftersom det inte varit PAXutbildad personal på fritids. Målet är att all personal ska få gå utbildningen för en samsyn på hela skolan och att alla klasser ska jobba med PAX även åk 4–6 och fritidshemmet.

Skolan fortsätter utveckla arbetet med värdegrundsarbete. I samarbete med elevhälsan har skolan börjat jobba med Välbefinnande i skolan. I alla ämnen och på alla lektioner arbetar vi med värdegrunden på något sätt.

Skolan har som målsättning att jobba tillsammans med en KIVA skola och få tips och idéer för att utveckla värdegrundsarbetet.

Under vecka 43 Jobbade hela skolan med ett planerat värdegrundsarbete. Ett syfte är att bli trygg med andra elever, genom att jobba i tvärgrupper. Ett utvecklingsområde som vi behöver fortsätta jobba med är att förbättra språkbruket något som vi inte lyckats genomföra under förra året.

Alla klasser har genomfört en enkät på skolan inför revidering av planen och för att se hur eleverna har det på skolan. Under detta läsår vore det bra om skolan genomför enkäten även under våren för att jämföra resultatet.

Elever som ber vuxna om hjälp och stöd vid t.ex. en konflikt under en rast, behöver få återkoppling av den vuxne vilket alla behöver tänka mer på. Återkoppling ingår som en rutin i de utredningar som görs via DF respons. Behöver även alltid göras för att elever ska känna sig lyssnade på. Viktigt för elevernas trygghet.

Rastvärdar roterar men det bör vara värdar stationerade i skogen, vid loket/klätterställningen och på fotbollsplanen vilket fungerar bra. Övrig personal rör sig där det är mest behov. Ev. extra resurser utöver som stöttar enskilda elever gör att det blir fler vuxna ute.

Dokument om rastvårdsrutiner och rastvärdsschema ska finnas i lärarnas omklädningsrum och vikariepärmerna i FSKL så att vikarier får den informationen.

Styrda vuxenledda rastaktiviteterna har bytts mot aktiviteter som alltid är tillgängliga och valbara för eleverna. Det saknas planerade rastaktiviteter för eleverna. Viktigt att ha en långsiktig plan för detta.

Vuxna ute på skolgården har alltid reflexväst. Fotbollsplanen behöver bli tryggare och fungera som en fotbollsplan ska göra. Innebär att det ska finnas regler som är tydliga. Konflikter uppstår ofta på fotbollsplanen. En förändring som genomförts är att tiden att vara på fotbollsplanen har delats upp i olika åldrar, olika tider. En vuxen är alltid på fotbollsplanen som stöd. Har fungerat bra.

All personal ska ta del av och känna till de riktlinjer och rutiner, för att förebygga diskriminering, som skolan har kommit överens om. Viktigt att ny personal läser igenom vad som gäller. En uptryckt plan bör alltid finnas till hands att läsa för vikarier och nyanställda. Ska finnas i vikariepärmerna.

Gäller samma sak för omringpersonal, kök och städ. All personal måste ta eget ansvar för att känna till planen, som tas upp kontinuerligt under arbetslagsträffar så som lärarkonferens och fritidskonferens något skolan behöver bli bättre på.

Likabehandlingsgruppen som består av specialpedagog samt personal från fritids och skola nu saknas fritidslärare i gruppen vilket är viktigt för att kunna jobba över hela skoldagen med planen. Har varit svårt att genomföra p.g.a. personalbrist.

STOPP/SLUTA, samtycke och säga NEJ behöver alla träna på. Träna på att fråga om samtycke vid lek, vill du leka med mig, hur är reglerna? Arbete med Stopp-min-kroppsmaterial som leder till ett tydligt STOPP/SLUTA. Samtycke, inte bara när det kommer till sex, utan till alla olika aktiviteter – ett nej är ett nej. Viktigt att skilja på ett NEJ för att utestänga någon vid lek eller ett NEJ när det inkräktar på någons integritet.

Skolan ska jobba aktivt med hur vi är på nätet görs i de olika klasserna på olika sätt, något vi skulle kunna bli bättre på. Det finns bra material. T.ex. Litteraturen Värsta bästa nätet samt lajka.prinsparetsstiftelse.se.

Ingen extern föreläsare har varit aktuell på något vh möte.

Säkerställa att information om elevers olika behov av stöd under t.ex. rast når ut till all personal görs på morgonmöte samt på fritidsmöte fredagar av Specialpedagog.

Nya åtgärder 2024–2025

Elevråd/ fritidsråd

Insatser

Eleverna har rätt till regelbundna elevråd/fritidsråd. Elevråden träffas gång/termin. Elevrådet ska ta del av planen mot kränkande behandling och vara delaktig i insatserna. Ta med fritidsfrågorna på elevrådet.

Göra eleverna delaktiga i planen mot kränkande behandling samt visa kopplingen mellan enkät och insatser.

Insatser

Genomgång av planen i alla klasser görs i samarbete med skolans kurator.

Tryggare kapprum, omklädningsrum och toaletter

Insatser

Fortsätter med tillsyn vid ut- och ingång, för alla klasser. Endast ett kapprum hålls öppet vid öppning på morgonen. Klasslärare möter upp i klassrummet på morgonen. Efter rast ansvarar rastvärdar för att alla elever kommer in och ser till att det är lugnt i kapprummen. Klasslärare möter upp i klassrummet efter rast.

Vuxennärvaro intill omklädningsrummet. Se över städrutiner på toaletterna i allmänhet samt prata med eleverna om renligheten i gemensamma lokaler.

Raster

Insatser

Styrda vuxenledda rastaktiviteter några gånger i veckan för att alla ska ha något att göra på raster och känna att de har någon att vara med.

Insatser

Förbereda elever inför raster med t.ex. rastkompis, förslag på aktiviteter och fånga upp att alla har något att göra. Påminna om överenskommelser som gäller ute på rasten.

Tydliggöra för elever vad kränkningar och mobbning är. Förebyggande och insatser vid händelser.

Insatser

Jobba med KiVa, Välbefinnade i skolan. Skillnaden på Mobbning/kränkning och konflikt. Lära sig att ta ställning och motverka mobbning och kränkande behandling. Förstå vad det är att vara delaktig aktivt/passiv i mobbning.

Alla elever ska känna sig lyssnad på och att vuxna tar tag i det som händer

Insatser

Återkoppla till elever vid konflikter och utredningar.

Förbättra språkbruket

Insatser

Skolan kommer att påbörja ett arbete för ett förbättrat språkbruk. Skolan ska sträva mot En språksnäll skola. Alla klasser utgår från den enkät som genomförts på skolan. Jobbar aktivt med språkbruket på skola och fritids. Material är inköpt.

Fortsätta arbeta med värdegrundsarbetet med bl.a. KiVa och Välbefinnande i skolan. Under vecka 43 avsätter vi gemensam tid för värdegrundsarbete samt under hela veckan när Alla hjärtans dag infaller. Varje vecka finns utrymme i schemat i alla klasser för värdegrundsarbete.

Studiero i klassrummet

Insatser

Skolan arbetar med PAX-metoden i åk F-3 och på fritids. Målet är att all personal ska få gå utbildningen för en samsyn på hela skolan och att alla klasser ska jobba med PAX även åk 4–6 och fritids.

Att förtydliga vad samtycke är att respektera ett NEJ!

Insatser

Skolan ska jobba aktivt med hur vi är på nätet. Litteraturen Värsta bästa nätet finns att jobba med samt lajka.prinsparetsstiftelse.se.

Insatser

STOPP/SLUTA, samtycke och säga NEJ behöver alla träna på. Träna på att fråga om samtycke vid lek, vill du leka med mig, hur är reglerna? Arbete med Stopp-min-kroppsmaterial som leder till ett tydligt STOPP/SLUTA. Samtycke, inte bara när det kommer till sex, utan till alla olika aktiviteter– ett nej är ett nej. Viktigt att skilja på ett NEJ för att utestänga någon vid lek eller ett NEJ när det inkräktar på någons integritet.

All personal ska ta del av och känna till de riktlinjer och rutiner, för att förebygga diskriminering, som skolan har kommit överens om.

Insatser

Information till skolans kringliggande personalgrupper, kök, städ, busschaufförer/taxichaufförer, administrativ personal, vaktmästare, vikarier gällande Riktlinjer och Rutiner för att förebygga diskriminering måste vara tydlig. Ansvar: Rektor

All personal måste ta eget ansvar för att känna till planen, som tas upp kontinuerligt under arbetslagsträffar så som lärarkonferens och fritidskonferens. Det är viktigt att insatser som finns i planen finns med på dagordningen. Det är lämpligt att ha utskrivna exemplar av planen till all personal. Ansvar: rektor

Ansvar för att revidera planen gällande Riktlinjer och Rutiner för att förebygga diskriminering måste vara tydlig. Ansvar: likabehandlingsgruppen som består av specialpedagog samt personal från fritids och skola.

Säkerställa att information om elevers olika behov av stöd under t.ex. rast når ut till all personal.

Insatser

Under morgonmöte/fritidsmöte tas eventuella elevärenden upp, som exempelvis kan gälla trygga raster, elever som kan behöva stöd i det sociala samspelet. Specialpedagog informerar om nya anpassningar som gäller för elever.

Kartläggning 2024– 2025

Kartläggningsmetoder

- Trygghetsundersökningar skola och fritids. Varje klass gör en egen undersökning genom vandringar eller eleverna kan ta bilder på otrygga miljöer och diskutera i varje klass. Ska göras under september/oktober.
- Överlämnade från förskola till skola.
- Utvecklingssamtal med elev inför eventuella samtal med vh, som kan erbjudas via teams, telefon tillsammans med elev, vid behov kan fysiskt möte med vh genomföras.

- Klassråd/ Elevråd/fritidsråd tar alltid upp trygghet.
- Planerade samtal med enskilda elever/ elever i grupp.
- Hälsosamtal med stöd av enkät (Elevhälsan) F-klass, åk 2, åk 4.
- Dagligt morgonmöte med pedagoger
- Enkät om mobbning och kränkande behandling under våren inför revidering av planen mot kränkande behandling.
- EHT
- Konferenser (lärare, fritids, APT)

Främjande insatser 2024-2025

Främjande insatser, utifrån diskrimineringsgrunderna, handlar om att stärka de positiva förutsättningarna för trygghet och goda demokratiska värderingar som finns i verksamheten samt att eleverna ska få ökad kunskap och förståelse om värdegrunden.

I Igr 22 framgår det att "Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling". Därför arbetar skolan med följande främjande insatser:

Kön och könsöverskridande identitet

Skolan organiserar lek- och lärmiljöer som passar alla elever. Tänker på hur vi benämner de olika rummen för att minska de könsstereotypiska rollekarna eller tillgång till rummen. Vi ser över material och leksaker som vi erbjuder, ser till att det finns en variation på leksaker.

Insatser

- Vi respekterar pronomen och namn, frågar om vi inte vet och säger hen om vid osäkerhet. Vi använder könsneutralt uttryck i dokument.
- Skolans personal strävar mot att vara goda förebilder för att visa att alla kan göra allt oavsett könstillhörighet/könsidentitet.
- Skolan erbjuder möjlighet till ombyte och dusch i enskilt rum alternativt draperi, i samband med idrott/bad.
- Vi undviker att dela in klasser/grupper/lag i tjej- och killgrupper.
- Vi tänker på att inte använda könstypiska benämningar till grupper av barn. Säger "Gänget" eller namn på någon/några av eleverna.
- Vi säger "Vårdnadshavare" eller "vuxna hemma" och utgår ej från att det ska vara 2 vuxna i en familj.

Sexuell läggning och sexualitet

Skolan reagerar, och lyfter till diskussion i klassrummen, direkt när/ om vi hör nedsättande kommentarer gällande sexuell läggning.

Insatser

- Vara normkritisk i samtal och diskussioner om sexuella läggningar. Skolan ska inte utgå ifrån att heterosexualitet är normen.
- Skolans personal ska inte anta att de vet vilken sexualitet eller sexuell läggning en person har.
- Klassläraren väljer litteratur med varierande normkritisk innehåll.
- Vi ursäktar inte beteende av elever och skyller på deras könsidentitet eller sexuella läggning som ursäkt för beteendet. Informera istället om vikten av samtycke.
-

Funktionsvariation

När en elev har någon form av funktionsvariation ska skolan gå igenom en checklista för att säkerställa elevens deltagande i all undervisning, miljöer och aktiviteter.

Skolan erbjuder möjlighet till ombyte och toalett, dusch i enskilt rum alternativt draperi, i samband med idrott/ bad.

På idrotten kan t ex elever få prova på sporter anpassade för personer med funktionsvariation.

Insatser

- Skolan ser till att elever med funktionsvariation eller funktionsnedsättning får den hjälp och det stöd som eleven har rätt till. T.ex. inlästa texter, kompensatoriska hjälpmedel, extra tydliga lektionsplaneringar, punktlister och visuella genomgångar, resursstöd m.m.
- Information vid nyanställning kring elever med särskilda behov/ funktionsvariation i någon form ska ges.
- Anpassa rastlekar så att alla elever kan delta utifrån sina förutsättningar. Få stöd och hjälp att komma in i leken.
- Vid studie och skolövergångar ska information om eleven delas med mottagandeverksamhet.
-

Etnisk tillhörighet

Insatser

- Vi väljer arbetsmaterial tex. böcker, läromedel, film som har en etnisk variation.
- Vi tänker på hur vi använder vårt språk t.ex att vi inte säger hudfärgad till pennan som är beige/rosa.
- Skolan ska uppmärksamma andra kulturer och personer genom undervisningen.
- Flaggor och VÄLKOMMEN sätts upp på alla språk som förekommer bland personal och elever.
- Uppmärksamma samer och det samiska språket under läsåret.

Samverkan

Elevernas delaktighet genom

- Klassråd
- Elevråd/fritidsråd
- Veckoutvärdering
- Kontinuerliga samtal
- Elevenkäter en eller två gånger/år beroende på årskurs.
- Enskilda intervjuer med specialpedagog vid behov.
- Utvecklingssamtal.
- PAX

Vårdnadshavares delaktighet genom

- Vårdnadshavar-/föräldraenkät vid behov
- Vårdnadshavar-/föräldraråd
- Utvecklingssamtal
- Vårdnadshavar-/föräldramöten
- Blogg eller liknande
- Behovsbaserad kontinuerlig kommunikation

Personalens delaktighet

- APT vid höstens möte förankras skolans riktlinjer och rutiner för att förebygga diskriminering.
- Lärarkonferenser
- Fritidskonferenser
- Medarbetarsamtal
- LSG

Främjande åtgärder 23/24

Åtgärder som sätts in för att förhindra trakasserier och kränkningar utifrån det som framkommit vid olika kartläggningar under föregående läsår samt stärka de positiva förutsättningarna för trygghet och goda demokratiska värderingar som finns i verksamheten för att eleverna ska få ökad kunskap och förståelse om värdegrunden.

MÅL	ÅTGÄRD	ANSVAR	NÄR	UPPFÖLJNING
Nolltolerans för nedvärderande språkbruk	Kontinuerligt arbete i klassrum, elevråd. Språksnäll skola behöver utvecklas. Värdegrundsvecka fokus på språk, attityder, och konflikthantering.	Rektor/all personal	Hela året	Trygghetsenkäten Uppföljning och utvärdering i SKAplanen. 1g/mån.
Vara rädd om våra gemensamma utrymmen.	Kontinuerligt arbete i klassrum, elevråd. Ta upp i klasserna om hur det ser ut när vi ämnar lokaler t.ex. toaletter, kapprum, grupprum och gemensamma utrymmen.	All personal och rektor	Hela året	Kontinuerligt varje dag.
Göra alla elever trygga med varandra	Gemensamma temadagar, friluftsdagar, lektioner och liknade.	Personal	Hela året	Bl.a. trygghetsenkäter
Respektera överenskommelser som gjorts i skolan.	Välbefinnande i skolan genomförs i alla klasser med stöd av elevhälsan.	Rektor/personal/elevhälsan	Hela året	Slutet av vårterminen
Öka personalens medvetenhet om diskriminering och kränkande behandling.	Arbeta med skolans riktlinjer och rutiner för att förebygga diskriminering under alla APT. Presentera nyreviderad plan samt berätta för alla nya och vikarier att den finns att läsa i vikariepärmen.	All personal på skolan.	Hela året	Vid revidering av SKA och Planen mot kränkande behandling.
Säkerställa tryggheten för	Vuxna bestämmer vid behov	Ansvarig pedagog	Hela året	Direkt återkoppling från eleverna. Klassråd,

elever i skolans alla miljöer.	promenadkamrat, vem man sitter med i bussen, platser vid matsituationer, talutrymme m.m. via PAX			elevråd. Utvärdering på lärarmöten och fritidsmöten.
Säkerställa tryggheten för elever i skolans alla miljöer.	Trygghetsvandring och enkät om mobbning och kränkande behandling senast v. 42 inför revidering av planen mot kränkande behandling.	Rektor ansvarar för att en vuxen alltid finns i barnens närhet när de byter om. All personal ansvarar för att ha större uppsikt på otrygga platser.	Hela året	Direkt återkoppling från eleverna. Klassråd, elevråd. Utvärdering på lärarmöten och fritidsmöten. Används som grund inför nästa års plan.
Synliggöra elevers ansvar och inflytande	Klass-, elev- och fritidsråd. Ta del av planer, enkätresultat och protokoll.	Rektor och klasslärare.	Hela året	Direkt återkoppling från eleverna. Klassråd, elevråd. Utvärdering på lärarmöten och fritidsmöten.
Öka hälsofrämjande insatser i skolan.	Genom matråd, klimatsmarta alternativ på lunchen, arbete i klasserna. Öka hälsofrämjande insatser i skolan. Fjällresor, skidlopp, skoljogg, vintersportdagar. Rörelseglädje och lektionsbrytande rörelseaktiviteter. Rörelseavbrott, Brainbreakers i alla klassrum. Planerade uteaktiviteter på fritids med mellanmål vissa dagar.	Rektor och all personal	Hela året	Utvärdering i direkt anslutning till aktiviteten och i slutet av terminen.
Alla elever ska känna sig trygga och trivas på skolan och ute på rasten. Alla	Tydlig genomgång av rastvärdarnas uppdrag. Vad är vårt uppdrag? Vid behov	All Personal	Hela året	Trygghetsenkäter

elever ska känna att de lyckas i lek och samspel med andra elever.	stödja lek för enskild elev alternativt grupp.			
Alla elever ska våga stå för sina åsikter och kunna säga NEJ när det är något de inte accepterar.	ANDT Gemensamt Värdegrunds material. Eleverna behöver träna på att lära sig respektera när någon säger STOPP/SLUTA. Vuxna behöver vara tydliga goda förebilder och gärna förstärka med tecken.	All personal	Hela året	Direkt återkoppling från eleverna. Enkät om mobbning och kränkande behandling.
Säkerställa att lagkraven följs för alla elevers säkerhet och trygghet på skolan.	Följa skolans riktlinjer och rutiner för att förebygga diskriminering. Anmälan till DF Respons vid behov.	All personal	Hela året	Kontinuerligt.
Säkerställa att lagkraven följs för alla elevers säkerhet och trygghet på skolan.	Nolltolerans mot maktlekar. Vuxna behöver lotsa elever till alternativa lekar. Vara närvarande i elevers lek. Använda inköpt material.	All personal	Hela året	Kontinuerligt
God kommunikation med vårdnadshavare	Tempus, Bloggar, Vårdnadshavaremöte, utvecklingssamtal och andra möten vid behov.	All personal/ rektor	Hela året	Kontinuerligt.

Rutiner för akuta situationer

Policy

Skolan arbetar för att alla elever ska känna trygghet, lust, glädje och delaktighet. Elever ska känna glädje i att lära, alla ska ges en möjlighet att lyckas i och utanför skolan. Orrvikensskola har nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Dispyter och småbråk mellan elever är något som händer och ingår i det pedagogiska arbetet att lösa.

Om det däremot kommer signaler om att en elev känner sig diskriminerad, trakasserad eller kränkt innebär det att skolan måste vidta åtgärder. All personal i skolan har

skyldighet att anmäla incidenter till DF Respons. Rektor ska skyndsamt utreda och vidta åtgärder.

Om någon som arbetar i skolan (även vaktmästare, kökspersonal, städpersonal samt busschaufför) ser elever som utsätts för någon form av kränkning har de en skyldighet att ingripa så att kränkningen upphör. Skolans rektor ser till att informera dessa kategorier om skolans riktlinjer och rutiner för att förebygga diskriminering.

Om elev kränker elev eller om personal kränker elev ska incidenten anmälas i DF-respons och rektor ska informeras omgående.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

Om en elev utsätts för någon form av kränkande behandling följer skolan rutiner /utredning enligt en viss mall.

Steg 1

Den person (pedagog, övrig personal, elev eller förälder) som upptäcker eller får kännedom om kränkningar eller mobbning ska genast informera klasslärare, rektor eller specialpedagog. Den i skolan som tar emot anmälan eller får kännedom om en händelse anmäler direkt i DF RESPONS. Anmälan om att ett ärende uppstått går som information till rektor och kommunens barn- och utbildningsnämnd.

Steg 2

Utredning ska påbörjas av rektors utsedda utredarna. Utredarna samlar in så mycket fakta som möjligt. Rektor avgör huruvida det handlar om en kränkning enligt skollagens mening. Utredarna samtalar med den utsatte eleven och de elever som deltagit i kränkningen/mobbningen. Utredningen följer en tydlig arbetsgång med dokumentation i DF Respons. Samtalet görs alltid av minst två vuxna för att kunna dokumenteras. En tid för uppföljning bokas in. Information till de inblandades vårdnadshavare. EHT elevhälsoteamet informeras eventuellt om ärenden.

Steg 3

Utredningens innehåll med insatser och åtgärder för de inblandade anges i DF RESPONS.

Steg 4

Uppföljnings med den utsatte eleven för att se om någon beteendeförändring skett.

Steg 5

Uppföljning med de som deltagit i kränkningarna/mobbningen för att se om någon beteendeförändring skett.

Steg 6

Om ingen beteendeförändring sker kallar skolan/rektor till möte med elev och vårdnadshavare.

Steg 7

Om samtalen inte hjälper kopplas ytterligare personer från t.ex. elevhälsoteamet in för ytterligare samtal och åtgärder. Ev. polis eller socialanmälan görs.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Skolan är skyldig att utreda om någon har utsatts för trakasserier eller kränkande behandling. Så snart någon fått kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt påbörjas en utredning. Det krävs inga bevis, det är den enskilda elevens uppfattning som skolan ska utgå ifrån.

Om en elev anser sig ha blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling av en vuxen följs nedanstående plan

Steg 1

Händelsen anmäls i första hand till klasslärare eller till rektor. Eleven kan också vända sig till annan vuxen på skolan som eleven har förtroende för.

Händelsen ska anmälas i DF respons.

Steg 2

Mottagaren av anmälan anmäler händelsen till rektor.

Steg 3

Vårdnadshavare informeras. Ansvarig för att detta sker är rektor.

Steg 4

Rektor informerar sin chef/förvaltning.

Steg 5

Rektor ansvarar för att utredning genomförs.

Samtal förs med samtliga berörda parter.

Samtalen dokumenteras.

Rektor ansvarar för att lämpliga åtgärder vidtas.

Åtgärder som sätts in bör leda till långsiktiga lösningar. Det bör alltid övervägas om åtgärder också ska vidtas i syfte att förändra strukturer och förhållanden på grupp- och verksamhetsnivå.

I fall av allvarliga kränkningar/trakasserier avgör rektor, eventuellt tillsammans med sin chef, om ärendet kräver disciplinära åtgärder eller ska anmälas till annan myndighet.

Rektorn informerar den anställde om rätten till fackligt stöd.

Åtgärderna dokumenteras.

Rektor följer upp ärendet med elev och vårdnadshavare.

Rektor träffar regelbundet den personal som kränkt eleven och följer upp ärendet.

Utredning och åtgärder utvärderas och dokumenteras.

Rutiner för uppföljning

Vidtagna åtgärder ska alltid följas upp inom tid som bedöms som rimlig. Vid behov flera uppföljningar. Rektors chef bör vara informerad och i vissa fall delta i utredningen. Eventuellt bör ytterligare kompetens t.ex. psykolog kopplas in.

Rutiner för dokumentation

Kränkningar skall alltid utredas och dokumenteras via en särskild blankett. Händelsen, utredning, åtgärder samt bedömningar som gjorts utifrån utredningen och uppföljning. Rektor ansvarar för att vidarebefordra informationen till huvudman.

Ansvarsförhållande

Rektor har det övergripande ansvaret för att "Riktlinjer och Rutiner för att förebygga diskriminering" upprättas och utvärderas.

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder.

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför

kränkande behandling nedan). Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel "kvinnliga", "homosexuella" eller "bosniska" egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad "blatte", "mongo", "fjolla", "hora", eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev eller student känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen kapitel 6, som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier (till exempel Facebook).

Både skolpersonal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.

Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Begrepp

Hbtqi: Homosexuell, bisexuell, trans, queer och intersex. Ett paraplybegrepp för personer som bryter mot normer gällande kön och sexuell attraktion.

Homosexuell: Personer som blir kär i de med samma kön.

Bisexuell: Personer som blir kär båda könen.

Transperson: Man känner sig inte som det kön man tilldelats vid födseln.

Queer: Personer som inte följer samhällets normer gällande kön, könsidentitet, könsuttryck och sexuell attraktion.

Intersex: Personer som föds med både testiklar och livmoder.

Ickebinär: Kan vara att man inte känner sig som varken tjej eller kille eller att det kan variera över tid. Pronomen "hen" eller "den" används ofta av ickebinära personer.

Hetrosexuell: Att bli kär i personer av motsatt kön.

Cisgender: Att känna sig som det könet som tilldelades vid födseln.

Könsidentitet: Det kön man själv kallar och identifierar sig med.

Könsuttryck: Det sätt man uttrycker sitt kön med både fysiska och kroppsliga attribut. Kan även vara genom kläder eller saker personen gör.

Tilldelat kön / juridiskt kön: Det man föds med; snopp/testiklar eller snippa/livmoder. Det som står i passet.

Könsdysfori: Känsla av att vara född i fel kropp, vara tilldelad fel kön vid födseln.

Könsdysforiutredning / könsidentitetsutredning: För transpersoner som önskar ingrepp och hjälp mot könsdysfori. Innebär remiss, preliminär diagnos, ev. stopphormoner, fastställande av diagnos, kirurgi och könskonträr behandling.

Könsbekräftande vård och behandling: Behandling och ingrepp på kroppen så att den passar könsidentiteten för transpersoner.